

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעם רבינ'ס תלמיד

די הַתְּקַרְבוּת פון רבי נָתָן

האט ער זיך געווארפן אויף דער ערד פון גרויס צער, ביז ער איז מיד געווארן און געפאלן צו דער ערד אין א שלאף. וישן, ויחלום. ער זעט אין חלום א לייטער שטייט אויף דער ערד און דער שפיץ דערגרייכט ביז צום הימל, ער הייבט אן ארויפגיין אויפן לייטער און פאלט, ער גייט נאך אביסל העכער ארויף, ווידער פאלט ער אראפ, און אזוי נאך אמאל, יעדעס מאל וואס ער איז העכער ארויף איז ער שטערקער געפאלן.

ווידער איז ער ארויף ביז די העכסטע טרעפּלעך, און... האט געטראסקעט אז מער האט ער נישט געקענט ארויפגיין, ר' נתן זעט אין חלום ווי איינער קומט צו אים צו און זאגט אים: "דראפע זיך און האלט זיך!"

די געשעעניש איז געשען איין יאר בעפאר ר' נתן איז נתקרב געווארן צום רבין. שפעטער ווען ער האט זיך געטראפן מיטן רבין האט ער דערקענט אז ער איז דער איד וועמען ער האט געזען אין חלום און אים געזאגט די ווערטער: דראפע זיך און האלט זיך!"

(כוכבי אור - אבנייה ברזל)

אינמאל איז ר' נתן געזעצן מיט נאך חסידים, תלמידים פונעם בארדיטש'ער רב, ביי א סעודת מלוה מלכה, די חסידים האבן געמאכט א גורל ווער פון זיי זאל גיין איינקויפן בייגלעך פאר די מלוה מלכה, דער גורל איז אויסגעקומען אז ר' נתן דארף גיין, איז ער טאקע געגאנגען קויפן.

אינמיטן וועג האט אים באטראפן א ביטערניש, פון זיינע עליות און ירידות וואס האט זיך געקאכט אין אים אויף נאך וואס ער איז מקורב געווארן צום וועג פון חסידות, איז אים אריינגעקומען א הרהור תשובה: 'וועגן דעם בין איך באשאפן געווארן, צו גיין קויפן בייגלעך?'

[עס האט דאן אנגעהויבן זיך איינצושטילן דער אור פונעם בעל שם טוב, עס איז אריבער אויף ר' נתן עליות מיט ירידות און ער האט זיך נישט געקענט קיין עצה געבן, ער האט זייער מקנא געווען ווען ער האט געזען אין נעמירוב עלטערע אידן וואס זאגן שלום עליכם מיט אן אמת פרייטאג צו נאכט].

ר' נתן איז אריין אין א עזרת נשים פון בית מדרש און אנגעהויבן זאגן תהלים ביז קאפיטל נ"ו, ביי יעדן פסוק

ספּוּרֵי מַעֲשֵׂי־חַיִּים קְדֻמוֹנִיּוֹת

מַעֲשֵׂה ד' - מַמְלָךְ שְׁגֵזֵר שְׂמֵד (1)

גִּיגָנְגָּעֵן און האָט גִּזְאָגֵט דָּעם מַלְךְ. אַז מָעֵן הָאָט זײַךְ אויף אים גִּבּוֹנְטֵעוועט פֿנ"ל איז גִּיגָנְגָּעֵן דָּער מַלְךְ און האָט אויס גִּפְרִיבֵט אויב עס איז אָמֵת. האָט ער גִּזְעָה אַז עס איז אָמֵת. האָט ער גִּשְׁטֵעלעט שוֹמְרִים. די נֶאָכֵט וואָס זײ זענען אויף אים אָן גִּפְאָלִין האָט מָעֵן זײ גִּחְאָפֵט. און מָעֵן האָט זײ דן גִּווען אִיטְלִיכֵן ווי זײ מִשְׁפֵּט איז גִּווען.

הָאָט זײךְ דָּער מַלְךְ אָן גִּרופֿן און האָט גִּזְאָגֵט צו דָּעם שׂר וואָס ער איז גִּווען אִיין אונֶס. וואָס פֿאַר אִיין פֿבוֹד זָאל אײךְ דִּיר גֵעבִין דָּער פֿאַר וואָס דו האָסט מײךְ מִצִּיל גִּווען מִיט מִינע קִינְדֵער. זָאל אײךְ דײךְ מֶאָכִין פֿאַר אִיין שׂר (דִּהִינֵנו פֿאַר אַ האָר) דו בִּיֶסֶט דוּךְ בְּלוֹזִי שׁוֹיִן אַ שְׂרָרָה. זָאל אײךְ דִּיר גֵעבִין גֵעֶלֶט. דו האָסט אַלִיין גֵעֶלֶט. זָאג וואָס פֿאַר אַ פֿבוֹד דו ווִילֶסט. וועל אײךְ עס דִּיר בְּוֹדֵאִי טוֹן. האָט דָּער אונֶס גִּענְפֿעֶרֶט, וועסטוּ מִיר אָפֶער טָאָן וואָס אײךְ וועל זָאגִין. זָאגֵט דָּער מַלְךְ. יוֹא אײךְ וועל דִּיר בְּוֹדֵאִי טָאָן וואָס דו וועסט וועלִין.

הָאָט דָּער אונֶס גִּזְאָגֵט שְׁווער מִיר בײַ דײַן קְרוֹיִן און בײַ דײַן מְלוֹכָה. האָט אים דָּער מַלְךְ גִּשׁוואוֹרִין. האָט זײךְ דָּער אונֶס אָנגִרופֿן. גָּאָר מִיין פֿבוֹד אִיז. אַז אײךְ זָאל מָעגִין זײַן אִיין יְהוּדִי בְּפִרְהֶסְיָא (דִּהִינֵנו פֿאַר לִיט) אײךְ זָאל מָעגִין לִיגִין טְלִית און תְּפִילִין בְּפִרְהֶסְיָא.

הָאָט עס דָּעם מַלְךְ זײַער גִיאַהֶרֶט מְחַמֵּת אִין זײַן גֶאנְצֵער מְדִינָה טָאָר נִיט זײַן קִיין יְהוּדִים. נָאָר ער האָט אָפֶער קִיין בְּרִירָה נִיט גִיֵהאַט מְחַמֵּת דָּער שְׁבוּעָה. וואָס ער האָט אים גִשׁוואוֹרִין אַז וואָס ער וועט וועלִין זָאל ער אים טָאָן.

אִין דָּער פֿרִי איז גִיגָנְגָּעֵן דָּער אונֶס. און האָט גִילִיגֵט טְלִית און תְּפִילִין בְּפִרְהֶסְיָא.

אַמֶּאל איז גִווען אַ מַלְךְ. האָט ער גִזְזֵר גִווען אויף דָּער מְדִינָה גִרוֹשׁ בְּגִזִּירַת שְׂמֵד. (דִּהִינֵנו) אַז ווער עס וויל בְּלִיבֵן אִין דָּער מְדִינָה. מוז ער זײךְ שְׂמֵדִין. און אַז נִיט. זָאל מָעֵן אים אַרויס טְרִיבִין פֿון דָּער מְדִינָה.

איז גִווען אַ טִייל וואָס זײ האָבִין מִפְקִיר גִווען גָּאָר זײַער גוֹטֵץ מִיט זײַער עֲשִׂירוֹת. און זענען פֿון דָּאָרט אַרויס בְּדִלוֹת פֿרִי זײ זָאלִין בְּלִיבֵן בײַ דָּער אָמוֹנָה זײ זָאלִין קֵענען זײַן יוּדִין. און אַ טִייל האָבִין רְחֻמָּנוֹת גִיֵהאַט אויף זײַער עֲשִׂירוֹת און זענען דָּאָרטן גִבְּלִיבֵן. זענען זײ גִווען אַנֶסִים בְּצִנְעָא (דִּהִינֵנו פֿאַרְבָּאָרְגֵן) האָבֵן זײ נוֹהֵג גִווען דָּעם דַּת פֿון יוּדִין. און בְּפִרְהֶסְיָא (דִּהִינֵנו פֿאַר לִיט) האָבִין זײ נִישֵׁט גִיטָאָרט זײךְ נוֹהֵג זײַן ווי יוּדִין.

דָּער נָאָךְ איז דָּער מַלְךְ גִישְׁטָאָרְבֵן. איז דָּער זון גִוואַרִין מַלְךְ. און האָט אָנגִיֵהוּבִין פִּירִין די מְדִינָה זײַער שְׂאָרְךְ. און האָט אָפֶגִינוּמען אַסֶאָף מְדִינֹת. און ער איז גִווען אַ גְרוֹיֶסער חָכֵם. און מְחַמֵּת ער האָט זײַער שְׂאָרְךְ גִיֵהאַלְטִין אִין דָּער האָנֶט די שְׂרֵי מְלוֹכָה.

הָאָבִין זײ זײךְ אויף אים גִימֶאכֵט אַ בּוֹנֵט. אַז זײ זָאלִין אויף אים אָן פֿאַלִין און זָאלִין אים האַרְגִינען אים מִיט אַלע זײַנע קִינְדֵער.

און צווישן די שְׂרִים איז גִווען אַיַנער פֿון די אָנֶסִים. האָט ער זײךְ מִיִּשְׁבֵּב גִווען. נָאָךְ וואָס בִּין אײךְ אִיין אונֶס. מְחַמֵּת אײךְ האָבֵן חֵס גִיֵהאַט אויף מִיין האָבֵן. און אויף מִיין עֲשִׂירוֹת. הִינֵט אַז מָעֵן וועט דָּעם מַלְךְ האַרְגִינען, און די מְדִינָה וועט בְּלִיבֵן אָן אַ מַלְךְ וועט אַיַנער דָּעם אַנְדֵערִין לְעֵבֶענְדִיקֵעֶרְהִיט אַיַנְשְׁלִינגֵען. וואַרִין אַ מְדִינָה קָאן נִיט זײַן אָן אַ מַלְךְ.

דְרוּם האָט ער זײךְ מִיִּשְׁבֵּב גִווען. ער וועט גִיין און וועט אויס זָאגִין דָּעם מַלְךְ. און זײ זָאלִין נִיט ווִיסֵן. און איז

דער נאך איז דער מלך גישטארבן. איז גיווארין זיין זון מלך. דער זון האט אנגיהויבן צו פירן די מדינה מיט גוטן מחמת ער האט גיזעהן מהאט גיוואלט זיין פאטער אויס רייסן פנ"ל. און ער האט איין גינומען אסאך מדינות. און איז גיווען זייער א גרויסער חכם.

דער מלך האט גיהייסן אז מיזאל צום אויף רופין אלע שטערין זעהר. אז זיי זאלין אים זאגן. פון א וואסערע זאך קאן זיין זרע פארשניטן ווערין. פדי ער זאל זיך דער פאר היטן.

האבין אים די שטערין זעהר גיזאגט. אז זיין זרע וועט ניט פאר שניטן ווערין. נאר ער זאל זיך היטן פון א שור ושה. (דהיינו פון איין אקס און פון איין לעמילע)

האט מען דאס פארשריבן אין דעם ספר הזכרונות. דער מלך האט אן גיזאגט זיינע קינדער אז זיי זאלין אויף אזוי פירן די מדינה ווי ער מיט גוטן. דערנאך איז ער גישטארבן.

איז גווארין זיין זון מלך. און ער האט אנגיהויבן פירן די מדינה מיט שארפקייט אזוי ווי זיין זיידע. און האט אפגינעמען אסאך מדינות.

און איז גיפאלן אויף איין חכמה. און האט גיהייסן אויס רופין. אז עס זאל זיך ניט גיפינען אין זיין מדינה קיין אוקס און קיין שאף. פדי זיין זרע זאל ניט קענען פארשניטען ווערן. און האט זיך גיטראכט היינט האט ער קיין מורא ניט פאר קיין שום זאך. און האט גיפירט די מדינה זייער שארף. און ער איז גיווארין זייער א גרויסער חכם.

דער מלך איז גיפאלן אויף א חכמה אז ער זאל קענען אפנעמען גאר די וועלט אן מלחמה. ווארין סע פאר האנדן זיבן חלקים אין דער וועלט.

ווארין די וועלט איז גיטיילט אויף זיבן חלקים. און סע פאר האנדן שבעה כוכבי לכת (דהיינו זיבן שטערין וואס זיי גייען ארום די זיבן טעג פון דער וואך) און איטלעכער שטערין

לייכט אריין אין א חלק פון די זיבן חלקים פון דער וועלט. און סע פאר האנדן שבעה מיני מתכות (דהיינו זיבן אירליי אייזן ווארג דהיינו גאלד און זילבער און קופער און צין וכו') און איטליכער שטערין פון די זיבן שטערין לייכט אריין אין א באזונדער מין אייזן ווארג.

איז דער מלך גיגאנגען און האט צום אויף גינומען די אלע זיבן ערליי אייזן ווארג. און האט גיהייסן מיזאל אים ברענגען אלע גילדענע פאטרעטין פון אלע מלכים וואס זיי הענגען אין זייערע פאלאצין. און ער האט גימאכט דער פון א מענש. דער קאפ איז גיווען פון גאלד, דער גוף פון זילבער. און אזוי די איבריגע אברים זענען גיווען פון אנדערע אייזן ווארג. סע גיווען אין דעם מענטשן אלע זיבן אירליי אייזן ווארג.

און ער האט דעם מענש גישטעלט אויף א הויכן בארג. האבן אלע שבעה כוכבי לכת (דהיינו אלע זיבן שטערין) אריין גילייכט אין דעם מענטשן. און אז א מענש האט גידארפט עפעס איין עצה אדער א משא ומתן. און האט ניט גיוואוסט אויב ער זאל יוא טאן אויב ניין.

פלעגט ער זיך שטעלין א קעגין דעם אבר פון דעם אייזן ווארג וואס סע קער צו דעם חלק פון דער וועלט. וואס דער מענש איז פון דארט גיווען. און דער מענש האט אין זין גיהאט אויב ער זאל טאן די זאך וואס ער האט באדארפט אויב ניין,

און אז ער האט באדארפט יוא צו טאן. פלעגט לייכטן און שיינען דאס אבר. און אז ניט איז פינצטער גיווארין דאס אבר. (דאס האט אלץ דער מלך גיטאן)

און דורך דעם האט ער אפגינעמען גאר די וועלט. און האט איין גיזאמילט זייער אסאך געלט.

נאר דער מענש וואס ער האט גימאכט פון די זיבן אירליי אייזן ווארג. איז ניט מסוגל גיווען צו דער זאך. נאר באופן אז דער מלך זאל משפיל גאים זיין און זאל מגביה שפלים זיין (דהיינו גרויסע לייט זאל ער אראפ ווארפן פון זייער גדולה און קליינע לייט זאל ער אויף הייבן)

לאמיר זיך פאר הערן

די פערטע מעשה - דער מלך שגזר שמד (1)

- ה. די שטערן זענען האבן געזאגט פאר'ן מלך זיך צו אפהיטן פון?
- פירן די מלכות שארף
  - פון א קו און א אקס
  - פון א אקס און א לעמעלע
- ו. שאלה זכות: דער מלך איז געפאלן אויף א חכמה אז?
- אז עס זאל זיך נישט געפונען אין זיין מדינה קיין אקס און קיין שאף
  - ער זאל קענען אפנעמען די וועלט אן קיין מלחמה
  - ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ז. וואס האט דער מלך געהאט פון דעם וואס ער האט געמאכט די מענטש פון אייזן?
- ער האט איינגענומען די וועלט
  - ער האט איינגעזאמלט אסאך געלט
  - ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ח. וואס האט דער מלך געטון?
- משפיל געווען אלע שרים
  - געמאכט פשוטע מענטשן פאר שרים
  - ביידע תשובות זענען ריכטיג

- א. וואס האט דער מלך גוזר געווען אויף דער מדינה?
- צו פארטרייבן אלע אידן פון דער מדינה
  - צו הרגענען אלע אידן פון דער מדינה
  - אז ווער עס וויל בלייבן אין דער מדינה מוז זיך שמד'ן
- ב. וואס האבן די אידן געטון?
- א טייל האבן מפקיר געווען זייער גאנצער פארמעגן, און זענען ארויס פון דארטן
  - א טייל זענען געבליבן און זיך געפירט ווי אידן באהאלטענערהייט
  - ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ג. ווער האט אויסגעזאגט פאר דעם מלך אז מען וויל אים הרגענען?
- א גוי, איינער פון די שרים
  - א איד איינער פון די אנוסים
  - א איד א שר איינער פון די אנוסים
- ד. וועלכע כבוד האט מען געגעבן פאר דער וואס האט אויסגעזאגט?
- מען האט אים געמאכט פאר א שר
  - מען האט אים געגעבן געלט
  - אז ער זאל מעגן לייגן טלית און תפילין בפרהסיא

אינער-אראט

וויפיל קעניגן זענען דא אין אונזער מעשה פון דער וואך?
און ווער פון זיי האט געפירט די לאנד מיט גוטן?

תשובות אויף די פריערדיגע וואך (חיגר 6)
וואו זעט מען אין די מעשה אז אפילו גוים זענען מכיר אין די גרויסקייט פון אידישע תפלות?
און דער מלך האט גוזר געווען אויף די אידן זיי זאלן מתפלל זיין,
אין וועלכע מעשה נאך זעט מען דאס? אין מעשה ה' בן המלך מאבנים טובות.

דער געווינער אויף 'דער חיגר' 6 איז הילד החשוב מנחם ישראל ראטענבערג, ירושלים
דער געווינער אויף טיפער געטראכט איז הילד נותי גוטליב, ירושלים

די מתנה קען מען נעמען ביים משגיח ת"ת ברסלב י"ם ר' משה געפנער הי"ו